

**ทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียนต่อการใช้บทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Moodle
กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร**

**Students' Attitudes and Behaviors Towards "Moodle" Online Education Program:
Case Study in Secondary School in Bangkok**

เกตุม สระบุรีนทร์¹, สราวุธ แย้มดี²และ ณัฏฐวัฒน์ ไชยโพธิ์³

¹อาจารย์, โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, email: ketum.sa@ssru.ac.th

²อาจารย์, โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, email: sarawut.ya@ssru.ac.th

³นักศึกษา, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, email: Master_lp@msn.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียนต่อการใช้บทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Moodle กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า 1) นักเรียนมีทัศนคติต่อการใช้งานบทเรียนออนไลน์ในระดับดี และ 2) นักเรียนมีพฤติกรรมความตั้งใจในการใช้บทเรียนออนไลน์ในระดับมาก

คำสำคัญ: ทัศนคติ / พฤติกรรม / บทเรียนออนไลน์

Abstract

The purposes of this study were intended students' attitudes towards e-learning and behavior of students due to use Moodle program. The data were collected form 50 of secondary school students in Bangkok who studied in second semester of the year 2015. The conclusions were as follows: 1) The students had Attitudes towards online education at a good level; and 2) were willing to use online education at a good level.

Keywords: Attitudes / Behaviors / Online Education

บทนำ

การเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ (online education) เป็นการเรียนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งใช้การนำเสนอเนื้อหาทางคอมพิวเตอร์ในรูปของสื่อมัลติมีเดีย ได้แก่ ข้อความอิเล็กทรอนิกส์ ภาพนิ่ง ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว ภาพสามมิติ ฯลฯ อิเล็กทรอนิกส์ เป็นการ สร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ญาณพันธ์ สุขเกษม, 2555) ช่วยสร้างโอกาสและความเสมอภาคในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และส่งข่าวสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ (โอภาส เกาไสยาภรณ์, วสันต์ อติศัพท์ และ วุทธิศักดิ์ โภชนกุล, 2557) Moodle เป็นระบบจัดการเรียนการสอน (LMS) หรือ ระบบจัดการคอร์ส (CMS) ที่ช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระบบการเรียนแบบออนไลน์ให้มีบรรยากาศเหมือนเรียนในห้องเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเป็นซอฟต์แวร์ Open Source ทำให้ไม่มีภาระเรื่องงบประมาณในการจัดซื้อลิขสิทธิ์ อีกทั้งจัดการเรียนแบบออนไลน์มาช่วยเสริมการเรียนการสอนแล้ว จะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ เป็นการฝึกให้ผู้เรียนเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และได้เรียนรู้เนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนเอง ซึ่งมีความสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 (ละออง จันทรเจริญ, 2543)

โรงเรียนที่นำมาเป็นกรณีศึกษานี้ เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่กำลังเร่งพัฒนาให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียน และสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา ด้วยเหตุที่การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นเรื่องแปลกใหม่สำหรับผู้เรียน จึงเป็นเหตุให้ผลวิจัยสนใจที่จะศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียนต่อการใ้ใช้บทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Moodle กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียนต่อการใ้ใช้บทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Moodle กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,201 คน

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) จำนวน 50 คน

2. ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ บทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Moodle

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ทักษะคิดและพฤติกรรมของนักเรียนต่อการใช้บทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Moodle

3. ขอบเขตเวลา

ในการศึกษานี้ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย ระหว่างเดือนพฤศจิกายนพ.ศ. 2558 ถึงมกราคม พ.ศ. 2559

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

Fishbein และ Ajzen (1975 Cited in Luty, 1991 อ้างถึงใน ดิสนีย์ อธิธิรัญวงศ์, 2553) ได้ให้คำนิยามของทัศนคติว่าเป็นความโน้มเอียงที่เกิดจากการเรียนรู้เพื่อก่อให้เกิดพฤติกรรมที่สอดคล้องกับลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (An attitude is a learned predeposition to behave in a consistently favourable or unfavourable way with respect to a given object.)

ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้มากกว่าเป็นสิ่งที่กำเนิดขึ้นเอง สิ่งแวดล้อมต่างๆ จึงมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ซึ่งได้แก่ ศาสนา ความเชื่อในสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม สื่อมวลชนต่างๆ ดังนั้นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดของบุคคล (พัชราภา เขียวขำ, 2546: 33) ได้แก่

1) การเรียนรู้ ได้แก่ การอบรมสั่งสอน อันจะเป็นการสะสมและการรวบรวมประสบการณ์เอาไว้เป็นจำนวนมาก เช่น เด็กที่เกิดในครอบครัวนับถือศาสนาพุทธก็จะมี ความเลื่อมใสในพุทธศาสนา เพราะได้รับอิทธิพลจากการอบรมสั่งสอนประสบการณ์ต่างๆ ไว้

2) ประสบการณ์ส่วนตัวของบุคคลโดยตรง เช่น บุคคลที่เคยรับประทานอาหารทะเลแล้วแพ้ ก็ย่อมจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่ออาหารทะเล

3) เหตุการณ์ประทับใจใน 2 ข้อแรกนั้น จะเป็นการสะสมประสบการณ์หลายๆ ครั้ง และเกิดเป็นทัศนคติ แต่ทัศนคติก็สามารถเกิดขึ้นได้หากได้รับประสบการณ์เพียงครั้งเดียว และรู้สึกประทับใจ ซึ่งอาจจะประทับใจในทางบวกหรือลบก็ได้

4) การรับเอาแบบทัศนคติของผู้อื่นมาเป็นของตน โดยจะยอมรับเอาทัศนคติของผู้อื่นที่เห็นว่ารับมาปฏิบัติต่อ เช่น รุ่นน้องรับทัศนคติบางเรื่องจากรุ่นพี่

5) เกิดจากลักษณะบุคลิกภาพของแต่ละคน เช่น คนมองโลกในแง่ร้ายก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งต่างๆ อยู่เสมอ

6) เกิดจากอิทธิพลของสื่อมวลชน สื่อมวลชนเป็นแหล่งให้ข้อมูลที่ก่อให้เกิดทั้งความเข้าใจและอารมณ์ ชักจูงไปสู่การปฏิบัติได้

2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

พฤติกรรม หมายถึง กระทำที่แสดงออกของบุคคล การแสดงออกหรือสนองตอบต่อสิ่งเร้าของบุคคล ที่สามารถสังเกตได้ชัดได้ตรงกัน ไม่ว่าจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม (กันยา สุวรรณแสง 2544:92, พาสนา จุลรัตน์, 2548: 2) และ พฤติกรรมการเรียน หมายถึงพฤติกรรมในการศึกษาเล่าเรียนของผู้เรียนประกอบด้วยพฤติกรรม ภายใน 3 ด้าน และพฤติกรรมภายนอก 7 ด้าน ในส่วนของพฤติกรรมภายในนั้นเป็นพฤติกรรมที่สังเกตไม่ได้ แต่มีพลังผลักดันให้บุคคลใส่ใจในการเรียนหรือเบนความสนใจออกจากการเรียน ได้แก่ 1) ทัศนคติทางการเรียน 2) แรงจูงใจในการเรียน 3) ความวิตกกังวลในการเรียน ส่วนพฤติกรรมภายนอกนั้นเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ ซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติตนทางการศึกษาเล่าเรียน ได้แก่ 1) การบริหารเวลาในการเรียน 2) การมีสมาธิและเอาใจใส่ในการเรียน 3) กระบวนการประมวลความรู้ 4) การเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน 5) การใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้ 6) การทดสอบตนเอง การทบทวน และการเตรียมตัวในการเรียน และ (7) ยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบรวม (พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช, 2547)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิราภรณ์ ประเสริฐหล้า (2557) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตและลักษณะสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางสถานการณ์และจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาทั้งในด้านรวมและด้านย่อย 2) ทำนายพฤติกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบวัด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง และการถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับ ผลวิจัยพบว่า 1) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต - ความมุ่งมั่นและ ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ด้านรวม ด้านสภาพทางจิต และด้านการเตรียมตัวสอบ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางการเรียนและความสามารถในการจัดการความเครียด มีต่อพฤติกรรมเตรียมความพร้อม เพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาด้านสภาพทางจิตและด้านการเตรียมตัวสอบ 2) ปัจจัยกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 3 ตัว ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อมทางการเรียนการได้รับแนะแนวศึกษาต่อ กลุ่มจิตลักษณะเดิม 2 ตัว ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต

- ควบคุมต้นความสามารถในการจัดการความเครียด กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัว ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ ค่านิยมในการศึกษา การรู้เท่าทันสารสนเทศ รวม 8 ตัว ร่วมกันทำนายพฤติกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาด้านรวมได้ระหว่างร้อยละ 45.1 ถึง ร้อยละ 66.1

โอภาส เกาไสยาภรณ์, วสันต์ อติศัพท์ และ วุทธิศักดิ์ โภชนกุล (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนออนไลน์แบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทำงานร่วมกันและการแสวงรู้ของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนบทเรียนออนไลน์ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ และศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้านบทเรียนออนไลน์แบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทำงานร่วมกัน และการแสวงหาความรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีและการสื่อสาร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์แบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทำงานร่วมกันและการแสวงรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนออนไลน์แบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทำงานร่วมกันและการแสวงรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับมาก

ญาณพันธ์ สุขเกษม (2555) ได้การพัฒนบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเพื่อการฝึกอบรมเรื่องการใช้โปรแกรมสร้างบทเรียนออนไลน์ Moodle สำหรับครูผู้สอน โดยมีความวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเพื่อการฝึกอบรม เรื่องการใช้โปรแกรมสร้างบทเรียนออนไลน์ Moodle สำหรับครูผู้สอน ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดและศึกษาผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเพื่อการอบรมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูผู้สอน จำนวน 42 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเพื่อการฝึกอบรมเรื่องการใช้โปรแกรมสร้างบทเรียนออนไลน์ Moodle สำหรับครูผู้สอน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินคุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ได้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเพื่อการฝึกอบรม เรื่องการใช้โปรแกรมสร้างบทเรียนออนไลน์ Moodle สำหรับครูผู้สอน ที่มีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดี คุณภาพด้านเทคโนโลยีอยู่ในระดับดี และผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย พบว่า จำนวนครูผู้สอนที่ผู้ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเพื่อการฝึกอบรม เรื่องการใช้โปรแกรมสร้างบทเรียนออนไลน์ Moodle สำหรับครูผู้สอน มีร้อยละ 70 ขึ้นไป ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 73.81

เชษฐา งามจรัส (2552) การรับรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมของนักศึกษาต่อการใช้บทเรียนออนไลน์ ในรายวิชาชีวสถิติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ต่อความง่ายในการใช้งาน การรับรู้ต่อประโยชน์ที่จะได้รับ ทักษะคิดต่อการใช้งานและพฤติกรรมเกี่ยวกับความตั้งใจในการใช้บทเรียนออนไลน์ในรายวิชา

ชีวสถิติ เก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ชั้นปีที่ 2 คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ลงทะเบียนวิชาชีวสถิติในกลุ่มที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 51 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่รับรู้ว่าการเรียนออนไลน์ง่ายต่อการใช้งาน รับรู้ถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้บทเรียนออนไลน์ มีทัศนคติที่ดีต่อการใช้งานบทเรียนออนไลน์ และมีความตั้งใจในการใช้บทเรียนออนไลน์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งดัดแปลงจากเชษฐา งามจรัส (2552) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน รวมถึงวัตถุประสงค์ที่ใช้บทเรียนออนไลน์ ส่วนที่ 2 ทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียนที่ใช้บทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Moodle การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนในบทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Moodle มีรายละเอียดดังนี้

1) ผู้สอนใช้โปรแกรม Moodle ในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ภายใต้การดูแลของโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร โดยผู้สอนได้ใช้บทเรียนออนไลน์เป็นสื่อการสอนเพิ่มเติมจากการเรียนในห้องเรียนตามปกติ ในบทเรียนออนไลน์ประกอบด้วย เอกสารประกอบการสอน วีดีโอที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน แบบฝึกหัด และกระดานเสวนา

2) แบบฝึกหัดและงานที่มอบหมายต่างๆ ได้เขียนรายละเอียดชี้แจงไว้ผ่านบทเรียนออนไลน์ และมีตัวอย่างประกอบอยู่ในเอกสารออนไลน์ ซึ่งนักเรียนสามารถดาวน์โหลด (Download) จากบทเรียนออนไลน์ได้

3) นักเรียนส่งงานผ่านทางบทเรียนออนไลน์ และผู้สอนจะตรวจให้คะแนนพร้อมให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับชิ้นงาน ซึ่งนักเรียนสามารถดูข้อเสนอแนะในบทเรียนออนไลน์ได้แบบเป็นส่วนตัว

2. ขั้นตอนการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้สอนได้ทำการเก็บข้อมูลในช่วงโมเมนต์ท้ายของการเรียนการสอน โดยนักเรียนเข้าไปตอบแบบสอบถามออนไลน์ที่ Google Docs ก่อนออกจากห้องเรียน และผู้สอนได้ชี้แจงให้นักเรียนได้ทราบว่าคุณสมบัติเห็นของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ จะนำไปใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในบทเรียนออนไลน์ในการสอนในรายวิชานี้และรายวิชาอื่นๆ ต่อไป จึงขอให้ตอบตามความจริง ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าวจะไม่มีผลต่อการตัดสินผลการเรียนแต่อย่างใด

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) นำข้อมูลจาก spreadsheets ใน Google Docs ไปปรับชื่อตัวแปรและนำไปวิเคราะห์ในโปรแกรม R รุ่น 3.2.3 (R Core Team, 2015)

2) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (เกตุม สระบุรินทร์, 2555)

ผลการวิจัย

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 50 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60 และ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 40 โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสม 3.01 -3.50 คิดเป็นร้อยละ 44 รองลงมา มีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.51 -3.00 คิดเป็นร้อยละ 38 มีเกรดเฉลี่ยสะสม 3.51 -4.00 คิดเป็นร้อยละ 10 และมีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.01 -2.50 คิดเป็นร้อยละ 8 ตามลำดับ จำนวนชั่วโมงโดยประมาณที่นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาบทเรียนออนไลน์ (ชั่วโมงต่อวัน) ส่วนใหญ่ใช้ประมาณ 1 ชั่วโมง คิดเห็นร้อยละ 46 รองลงมาใช้ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง คิดเห็นร้อยละ 28 ใช้ประมาณ 2 ชั่วโมง คิดเห็นร้อยละ 16 และใช้ประมาณ 3 ชั่วโมง คิดเห็นร้อยละ 10 จำนวนชั่วโมงโดยประมาณที่นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตนอกเหนือจากการศึกษา (ชั่วโมงต่อวัน) ส่วนใหญ่ใช้ประมาณ 3 ชั่วโมง คิดเห็นร้อยละ 52 รองลงมาใช้ประมาณ 2 ชั่วโมง คิดเห็นร้อยละ 22 ใช้ประมาณ 1 ชั่วโมง คิดเห็นร้อยละ 14 และใช้ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง คิดเห็นร้อยละ 12

ตารางที่ 1 วัตถุประสงค์ที่นักเรียนเข้าใช้งานบทเรียนออนไลน์ 5 อันดับแรก

กิจกรรม	อันดับการใช้งาน				
	1	2	3	4	5
อ่านเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์	-	7 (14)	-	-	11 (22)
ดาวน์โหลดเอกสารประกอบการสอน	-	-	6 (12)	38 (76)	-
ส่งงานผ่านทางบทเรียนออนไลน์	45 (90)	9 (18)	-	-	-
ดูวิดีโอที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน	-	-	-	7 (14)	29 (58)
ดูคะแนนแบบฝึกหัด	5 (10)	34 (68)	-	-	-
ดูข้อเสนอแนะงานในแบบฝึกหัด	-	-	44 (88)	5 (10)	6 (12)
กระดานเสวนา	-	-	-	-	4 (8)

หมายเหตุ: อันดับ 1 คือ ใช้งานบ่อยที่สุด และอันดับ 5 คือ ใช้นานน้อยที่สุด และตัวเลขในตาราง คือ จำนวน (ร้อยละ)

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้งานบทเรียนออนไลน์ อันดับที่ 1 คือ ส่งงานผ่านทางบทเรียนออนไลน์ อันดับที่ 2 คือ ดูคะแนนแบบฝึกหัด อันดับที่ 3 ดูข้อเสนอแนะงานใน

แบบฝึกหัด อันดับที่ 4 คือ คาวาน์โหลคเอกสารประกอบการสอน และอันดับที่ 5 คือ คู่มือโอทีเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน

การแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการใช้งานบทเรียนออนไลน์ และพฤติกรรมเกี่ยวกับความตั้งใจในการใช้บทเรียนออนไลน์ เป็นแบบสอบถามแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดน้ำหนักหรือเกณฑ์การคะแนนในการตอบแบบสอบถามดังต่อไปนี้

ระดับดีมาก/มากที่สุด	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น 5
ระดับดี/มาก	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น 4
ระดับเฉยๆ/ปานกลาง	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น 3
ระดับไม่ดี/น้อย	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น 2
ระดับไม่ดีมาก/น้อยที่สุด	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น 1

ผลการให้คะแนนที่ได้นำมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพร้อมกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน โดยกำหนดคะแนน แบ่งเป็น 5 ระดับ เท่ากัน ใช้วิธีการคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 - 5.00	หมายถึง	มีทัศนคติอยู่ในระดับดีมาก/ พฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 4.49	หมายถึง	มีทัศนคติอยู่ในระดับดี/ พฤติกรรมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.49	หมายถึง	มีทัศนคติอยู่ในระดับเฉยๆ/ พฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 - 2.49	หมายถึง	มีทัศนคติอยู่ในระดับไม่ดี/ พฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.49	หมายถึง	มีทัศนคติอยู่ในระดับไม่ดีมาก/ พฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 2 ทศนคติต่อการใช้งานบทเรียนออนไลน์

n = 50

ข้อคำถาม	\bar{x}	S.D.	แปลผล
การกระตุ้นจากผู้สอนมีผลต่อการตัดสินใจใช้งานบทเรียนออนไลน์ของนักเรียน	4.32	0.81	ดี
สื่อการสอนในบทเรียนออนไลน์ส่งผลต่อการเรียนของนักเรียน	4.00	0.67	ดี
เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับการเสริมการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์	3.86	0.57	ดี
การใช้บทเรียนออนไลน์ประกอบการเรียนการสอนเป็นความคิดที่ดี	3.74	0.63	ดี
นักเรียนรู้สึกชอบสื่อการสอนในบทเรียนออนไลน์	3.62	0.66	ดี
สื่อการสอนในบทเรียนออนไลน์ สามารถสร้างความพอใจให้นักศึกษาได้	3.54	0.64	ดี
รวม	3.85	0.66	ดี

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนมีทัศนคติต่อการใช้งานบทเรียนออนไลน์ภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ การกระตุ้นจากผู้สอนมีผลต่อการตัดสินใจใช้งานบทเรียนออนไลน์ของนักเรียน สื่อการสอนในบทเรียนออนไลน์ส่งผลต่อการเรียนของนักเรียน เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับการเสริมการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์ การใช้บทเรียนออนไลน์ประกอบการเรียนการสอนเป็นความคิดที่ดี นักเรียนรู้สึกชอบสื่อการสอนในบทเรียนออนไลน์ และสื่อการสอนในบทเรียนออนไลน์ สามารถสร้างความพอใจให้นักศึกษาได้ตามลำดับ

ตารางที่ 3 พฤติกรรมเกี่ยวกับความตั้งใจในการใช้บทเรียนออนไลน์

n = 50

ข้อคำถาม	\bar{x}	S.D.	แปลผล
นักเรียนมีความตั้งใจเรียนรู้จากสื่อการสอนในบทเรียน	4.02	0.65	มาก
นักเรียนสามารถนำสื่อการสอนในบทเรียนออนไลน์มาใช้ประโยชน์ได้ในอนาคต	3.94	0.86	มาก
นักเรียนมีความตั้งใจเพิ่มขึ้นทุกครั้งที่เข้าไปศึกษาในบทเรียนออนไลน์	3.62	0.75	มาก
รวม	3.86	0.75	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า พฤติกรรมเกี่ยวกับความตั้งใจในการใช้บทเรียนออนไลน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ นักเรียนมีความตั้งใจเรียนรู้จากสื่อการสอนในบทเรียน

นักเรียนสามารถนำสื่อการสอนในบทเรียนออนไลน์มาใช้ประโยชน์ได้ในอนาคต และนักเรียนมีความตั้งใจเพิ่มขึ้นทุกครั้งที่เข้าไปศึกษาในบทเรียนออนไลน์ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การที่นักเรียนมีทัศนคติต่อการใช้งานบทเรียนออนไลน์ในระดับดี พบว่า มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ เศรษฐา งามจรัส (2552) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการใช้งานบทเรียนออนไลน์ประกอบการเรียนการสอน ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติตามแนวคิดของ พัชราภา เขียวขำ (2546) ที่กล่าวว่า ประสิทธิภาพส่วนตัวของบุคคลทางตรงและการเรียนรู้มีผลต่อทัศนคติของบุคคลนั้น และเป็นผลให้เกิดความพึงพอใจต่อบทเรียนออนไลน์ จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ โอภาส เกาไศยาภรณ์, วสันต์ อดิศักดิ์ และวุทธิศักดิ์ โกชนกุล (2557) ที่พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนออนไลน์อยู่ในระดับมาก ประกอบกับ ญาณพันธ์ สุขเกษม (2555) ที่พบว่า จำนวนครูผู้สอนที่ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเพื่อการฝึกอบรม เรื่องการใช้โปรแกรมสร้างบทเรียนออนไลน์ Moodle สำหรับครูผู้สอน มีร้อยละ 70 ขึ้นไป เป็นผลให้เกิดพฤติกรรมนักเรียนมีความตั้งใจในการใช้บทเรียนออนไลน์ในระดับมาก มีความสอดคล้องกับแนวคิดของพรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช (2547) ที่ได้กล่าวถึงวิถีปฏิบัติตนทางการศึกษาเล่าเรียน 7 ขั้นตอน ดังที่นักเรียนมีความตั้งใจเพิ่มขึ้นทุกครั้งที่เข้าไปศึกษาในบทเรียนออนไลน์ และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภรณ์ ประเสริฐหุ้ม (2557) ที่พบว่า ปัจจัยกลุ่มลักษณะสถานการณ์ 3 ตัว ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอน ได้รับแนะแนวศึกษาต่อ กลุ่มจิตลักษณะเดิม 2 ตัว ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตนเองความสามารถในการจัดการความเครียด กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัว ได้แก่ เจตคติที่ดี ต่อการศึกษาต่อ ค่านิยมในการศึกษา การรู้เท่าทันสารสนเทศ สามารถทำนายพฤติกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาได้

ข้อเสนอแนะ

1) การจัดการเรียนการสอนที่มีการใช้บทเรียนออนไลน์ในควบคู่ไปกับการสอนแบบปกตินี้ ผู้สอนน่าจะมีมาตรการในการกระตุ้นให้นักเรียนได้เข้าไปใช้บทเรียนออนไลน์ในด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น เช่น กระดานเสวนา เป็นต้น เนื่องจากวัตถุประสงค์ที่นักเรียนเข้าใช้งานบทเรียนออนไลน์ 5 อันดับแรก ดังตารางที่ 1 และตารางที่ 2

2) บทเรียนออนไลน์น่าจะมีสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายให้มากขึ้นกว่าเดิม เช่น เกมส์เพื่อการศึกษาเพื่อให้นักเรียนสนใจเข้าบทเรียนออนไลน์ การให้คะแนนพิเศษหรือสะสมแต้มของการใช้บทเรียนออนไลน์เพื่อสร้างความตื่นตัวให้นักเรียนมากขึ้น เป็นต้น เนื่องจากกิจกรรมเดิมมีเพียง อ่านเนื้อหา คำนวน โหลดเอกสาร และดูวิดีโอ เท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

กันยา สุวรรณแสง. (2544). **จิตวิทยาทั่วไป**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: รวมสาส์น.

เกตุม สระบูรินทร์. (2555). **คู่มือการใช้โปรแกรม R for Windows และการวิเคราะห์ข้อมูล**.

กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

จิราภรณ์ ประเสริฐหล้า. (2557). **ปัจจัยทางจิตและลักษณะสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เชษฐา งามจรัส. (2552). **วารสารวิจัย มข: การรับรู้ ทศนคติและพฤติกรรมของนักศึกษาต่อการใช้บทเรียนออนไลน์ในรายวิชาชีวสถิติ**. ปีที่ 14 ฉบับที่ 10 เดือนตุลาคม 2552 หน้า 950-960.

ญาณพันธ์ สุขเกษม. (2555). **การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเพื่อการฝึกอบรมเรื่องการใช้โปรแกรมสร้างบทเรียนออนไลน์ Moodle สำหรับครูผู้สอน**. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ดิสนีย์ อธิธิ์ธัญวงศ์. (2553). **การรับรู้ ทศนคติ และความตระหนักเรื่องปัญหาสังคมของผู้ชมภาพยนตร์เพื่อสังคม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช. (2547). **ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ**. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พัชรภา เขียวจำ. (2546). **กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์โครงการตราสินค้าไทยของกรมส่งเสริมการส่งออก**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาประชาสัมพันธ์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. พาสนา จุลรัตน์. (2548). **จิตวิทยาการศึกษา**. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ละออง จันทร์เจริญ. (2543). **วารสารสีมาจารย์: แนวทางการจัดการเรียนการสอนยุค 2000**. ปีที่ 15 ฉบับที่ 29 หน้า 25 - 27.

โอภาส เกาไสยาภรณ์, วสันต์ อดิศักดิ์ และ วุทธิศักดิ์ โกชนุกุล. (2557). **พัฒนาเทคนิคศึกษา: ศึกษาการพัฒนาบทเรียนออนไลน์แบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทำงานร่วมกันและการแสวงรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา**. ปีที่ 26 ฉบับ 91 เดือนกรกฎาคม-กันยายน 2557 หน้า 34 - 37.

R Core Team (2015). **R: A language and environment for statistical computing**. R Foundation for Statistical Computing, Vienna, Austria. URL <http://www.R-project.org/>.